

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 21/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hallituksen esityksestä laiksi eläinten hyvinvoinnista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jaana Pelkosen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 21/2019 vp:

Mitä uusi hallitus aikoo tehdä eläinsuojelulain uudistukselle ja

onko uusi hallitus esimerkiksi valmis tunnustamaan eläimelle elävän olennon oikeudet, siirtämään turkistarhauksen lopullisesti historiaan ja koventamaan eläinsuojelurikoksista saatavia tuomioita?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Eduskunnan käsittelyssä ollut hallituksen esitys 154/2018 vp laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi muodostaa hyvän pohjan lakiesityksen jatkovalmistelulle. Valmistelussa tehdään tarvittavat muutokset ottaen huomioon hallitusohjelma sekä esityksen käsittelyn aikana esiin tulleet asiat. Hallitusohjelma edellyttää, että lain perusteluissa tunnistetaan eläimen itseisarvo ja mahdollistetaan eläinten lajityypillinen käyttäytyminen.

Eläinten hyvinvoinnin valvontaa koskevaa sääntelyä tarkennetaan ja lisätään valvonnan tehostamiseksi. Erityisesti valvontaviranomaisen keinoja puuttua eläinten hyvinvointia koskeviin epäkohtiin lisätään ja täsmennetään nykyisestä, jolloin epäkohtiin puuttuminen on aiempaa paremmin toteutettavissa. Teurastamoissa valvonnan keinoihin lisätään mahdollisuus käyttää teurastamon tiloihin asennettavaa valvontakamerajärjestelmää.

Hallitusohjelman mukaan edistetään menettelyjä, joissa lisätään emakoiden, pikkuporsaiden ja lypsylehmien mahdollisuuksia lajityypilliseen käyttäytymiseen. Siirtymistä uusiin, eläinten hyvinvointia edistäviin tuotantomenetelmiin voidaan nopeuttaa tukemalla eläinten hyvinvointia edistävän tuotannon investointeja. Lisäksi uusien parsinavetoiden rakentamisesta luovutaan.

Turkistarhausta ei ole aikomusta kieltää, mutta riskiperusteista valvontaa kehittämällä ja monivuotisella valvonnan suunnittelulla puututaan havaittuihin epäkohtiin. Tavoitteena on kehittää menetelmiä ja yhteistyömuotoja, joilla eläinten hyvinvoinnin ongelmat voidaan tunnistaa nykyistä aikaisemmin ja valvontaa painottaa riskikohteisiin. Valittujen painotusten vaikutusten ja toimivuuden arviointi valvonnassa on jatkuva prosessi, jolloin tehokkaimmiksi osoittautuneiden riskitekijöiden käyttöä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Lisäksi ministeriössä valmistellaan

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 21/2019 vp

parhailaan turkiseläimille uutta eläinlajikohtaista asetusta. Sen tavoitteena on erityisesti tarkastella mahdollisuuksia edistää siitoseläinten hyvinvointia.

Varsinkin seura- ja harrastuseläinten lisääntyneeseen tarkastusten määrään on koko 2010-luvun ajan vaikuttanut valtion varoin kuntiin tai kuntayhtymiin perustettujen, valvontaan keskittyvien virkaeläin-lääkärien virkojen täyttäminen. Lisääntyneet valvontaresurssit on kunnissa selkeästi suunnattu epäilyyn perustuvien kohteiden valvontaan. Samaan aikaan myös ihmisten tietoisuus eläinten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä ongelmista on lisääntynyt, mikä on lisännyt epäkohdista ilmoittamista.

Vastuuntuntoista eläimen hankintaa edistetään eläinten hyvinvointilakiluonnoksen valmistelun yhteydessä selvittämällä, mitä mahdollisuuksia on säännellä netissä tapahtuvaa eläinten myyntiä. Lisäksi ministeriö on pyytänyt seura- ja harrastuseläinten neuvottelukunnalta selvitystä siitä, mikälaista itsesääätelyä ja vähimmäisstandardeja tulisi esittää niille Suomeen rekisteröidyille verkko-kauppa-alustoille, joilla myydään eläimiä. Itsesääätely voisi tarkoittaa mm. eläinten myynnin erottamista omille sivustoilleen ja vaatimusta myyjiksi rekisteröityvien vahvaksi tunnistautumiseksi. Lisäksi toimijat voisivat edellyttää, että myyjät ovat rekisteröityneet aluehallintovirastoon ammattimaisiksi kasvattajiksi tai eläinvälittäjiksi ja Ruokavirastoon eläinten tuojiksi. Jos pentujen ikä, yksilötunniste, rokotetiedot ja alkuperämaa eivät ole näkyvillä ilmoituksissa, toimijan tulisi poistaa ne tai edes varoittaa kuluttajia ilmoitusten puutteellisuudesta ”liputtamalla”.

Rikoslain 17 luvussa säädetään lievästä eläinsuojelurikoksesta, eläinsuojelurikoksesta ja törkeästä eläin-suojelurikoksesta sekä eläintenpitokiellosta. Eläinsuojelulaissa on lisäksi eläinsuojelurikkomusta koskeva säännös. Rikoslakia uudistettiin vuonna 2011 lisäämällä lakiin säännös törkeästä eläinsuojelurikoksesta, mikä mahdollistaa entistä ankarammat tuomiot vakavammista eläinsuojelurikoksista. Samalla tiukennettiin eläintenpitokielloa koskevia säännöksiä. Uudistuksessa yhtenä ajatuksena oli oikeuskäytännön ohjaaminen rangaistuksia näistä rikoksista ankaroittavaan suuntaan (HE 97/2010 vp s. 14–15). Tilastokeskuksen tietokantojen mukaan törkeistä eläinsuojelurikoksista annetut tuomiot ovat viime vuosina lisääntyneet.

Eläinsuojelurikoksesta tuomitaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Törkeästä eläin-suojelurikoksesta tuomitaan vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi. Eläinsuojelurikoksia koskevat rangaistusasteikot noudattavat rikoslain normaalia systematiikkaa ja ovat myös linjassa muiden vastaavaa moitittavuutta osoittavien rikosten rangaistusasteikkojen kanssa. Rangaistuksien määrääminen tekoja koskevien rangaistusasteikkojen puitteissa on riippumattomien tuomioistuimien tehtävä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 21/2019 vp

Eläinsuojelurikoksia koskevien rangaistusasteikkojen osalta ei ole nyt merkittäviä päivitystarpeita. Rangaistussäännökset ovat kuitenkin sidoksissa sekä nykyisessä että tulevassa eläinsuojelulaissa säädettäviin kieltoihin. Rikostunnusmerkistöjen mahdollinen laajentuminen heijastuisi myös eläintenpitokiellon alaan. Tältä osin rangaistussäännösten asianmukainen soveltamisala tulee tulevassa eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön valmistelussa arvioitavaksi.

Helsingissä 10.7.2019

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä